

CONCEPT-verslag van de vergadering van de statencommissie Water en Milieu van 9 oktober 2006 in het Provinciehuis

Aanwezig:

J. Konijnenbelt (voorzitter), J. Binnekamp (gedeputeerde), ir. D.J. van den Burg (VVD), mw.drs. M.C. Das (GroenLinks), drs. J.H.A. Oostrum (VVD), mr. J.G.M. Reerink (PvdA), mw.mr. K.J. Fokker (PvdA), mr. A.G. van Malenstein (PvdA), mw.drs.ing. I.L. Oostlander (CDA), E. Jongsma (CDA), mw. ir. A.A. Swets (CDA), drs. R. Vis (GroenLinks), J.R. Ploeger (D66), ir. J.E.F. Landman (ChristenUnie), drs. C. de Heer (ChristenUnie) alsmede J.W. Benschop (SGP);

Afwezig (met bericht van verhindering): L. de Vries;

Van ambtelijke zijde aanwezig:

Dr. R. Poort (adjunctgriffier) en mw. G. van Weerd (verslag).

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering met een woord van welkom.

Hij meldt dat agendapunt 5, presentatie over leidraad milieu in ruimtelijke plannen, komt te vervallen.

2. Mededelingen en ingekomen stukken

De brief van de provincie Noord-Holland d.d. 28 juli jl. inzake de pilot De Ronde Hoep wordt voor kennisgeving aangenomen.

3. Verslag van 4 september 2006

Op verzoek van de heer Jongsma wordt aan de tweede alinea, pag. 13, de volgende tekst toegevoegd: "Het CDA ondersteunt de bezorgdheid van de PvdA over de luchtkwaliteit in relatie tot de gezondheid."

Met inachtneming van deze opmerking, wordt het verslag van deze vergadering vastgesteld.

Termijnagenda commissie WEM

Mevrouw Fokker constateert dat de **TOP-lijst Vverdrogingsbestrijding** geagendeerd is voor de commissievergadering van 6 november a.s. Zij heeft vernomen dat de toplijstlocaties, die landelijk bij het ministerie van LNV zijn ingebracht, al een eigen leven gaan leiden. Zij vraagt zich af of de provincie Utrecht daar nog iets aan kan toevoegen.

De heer Binnekamp antwoordt dat de TOP-lijst Verdrogingsbestrijding, op voorstel van GS, door PS moeten worden vastgesteld. Vervolgens wordt deze lijst onderwerp van bespreking met LNV in het kader van het ILG. Er is onvoldoende geld beschikbaar voor de uitvoering van alle projecten. Spreker heeft LNV voorgesteld toch aan de slag te gaan en het beschikbare geld weg te zetten. Alle provincies hebben tot nog toe immers te weinig projecten gerealiseerd. Het is dan ook van het grootste belang dat de toplijsten worden benoemd en het heeft zeker zin dat de commissie WEM de TOP-lijst in november gaat vaststellen.

De heer Vis mist in deze termijnagenda de **Kaderrichtlijn Water** terwijl afgesproken is dat deze richtlijn in het derde kwartaal 2006 door deze commissie zou worden besproken.

De voorzitter heeft van de gedeputeerde begrepen dat dit punt in de maand december, aan de termijnagenda zal worden toegevoegd.

De heer Vis maakt daartegen bezwaar. Eerder heeft de gedeputeerde toegezegd dat er in het derde kwartaal 2006 met gemeenteraden gesproken zou worden over de implementatie van de KRW. Voor het betalen van de implementatie van de Europese KRW, wordt de rekening bij de burger neergelegd.

Om draagvlak voor maatregelen te creëren, moet er eerst met gemeenteraden en burgers over de implementatie van de richtlijn worden gesproken. Dat overleg heeft geen zin, wanneer alles al besloten is. De gedeputeerde heeft destijds toegezegd dat er in het kader van de bewustwording, ook op lokaal niveau, met burgers en gemeenteraden over de implementatie van de KRW zal worden gesproken.

De heer Binnekamp zet uiteen dat de provincie voor wat betreft de KRW op weg is naar een stroomgebiedplan dat in 2009 tot stand moet komen. In de decembernote van de provincie wordt beschreven aan welke maatregelen er in dat kader gedacht gaan worden. Het uiteindelijke besluit over de fysieke maatregelen zal door de rijksoverheid in 2009 worden genomen. Het is prematuur om daarover nu al van gedachten te wisselen.

De heer Vis memoreert de afspraak dat burgers en gemeenteraden in een zo vroeg mogelijk stadium zouden worden betrokken bij mogelijke ingrijpende maatregelen op het gebied van de KRW. In ieder geval is duidelijk dat er kosten gemaakt moeten worden bij de implementatie van de Europese KRW. Het raadplegen van burgers en gemeenteraden in de eindfase van het proces is z.i. veel te laat.

De heer Binnekamp verschilt over deze kwestie met de heer Vis van mening. Maandelijks zijn er gesprekken met gemeentebesturen en de KRW is daar regelmatig onderwerp van gesprek. Hij is van oordeel dat de gemeenten te weinig bij het proces zijn aangehaakt. Medio oktober is er wederom een bijeenkomst voor wethouders uit de provincie over de KRW, echter, slechts 15 van de 29 gemeenten geven aan die uitnodiging gehoor. Duidelijk is dat de KRW nog niet werkelijk bij gemeenten leeft, ondanks de inspanning van de provincie om dit punt onder de aandacht te brengen.

Ook is hij van mening dat de provincie richting burgers een informatieplicht heeft, ook voor wat betreft de KRW. Wel is zijn vraag hoe de burgers bij maatregelen kunnen worden betrokken waarop zij geen invloed kunnen uitoefenen, immers, de Tweede Kamer heeft dienaangaande de beslissingsbevoegdheid. Het betreft hier vooral een bestuurlijke kwestie.

De heer Vis wijst erop dat de provincie richting gemeenten en waterschappen optreedt als regisseur. De kosten van de KRW worden uiteindelijk bij de burger neergelegd. De gedeputeerde heeft destijds toegezegd dat daarover in een vroeg stadium met raden en burgers zal worden gesproken.

Nadrukkelijk stelt de heer Binnekamp dat de provincie en de waterschappen richting rijksoverheid uitsluitend een adviserende taak hebben op het gebied van de KRW.

Mevrouw Fokker memoreert dat haar fractie een bijeenkomst over de KRW bij de SER heeft bijgewoond. Naar voren kwam dat er een aantal aanjagers is aangewezen om de KRW speciaal onder de aandacht van de burgers te brengen. Op dat vlak wordt er wel degelijk actie ondernomen.

De heer Vis is hierover geïnformeerd. Het zou z.i. een goede zaak zijn om die aanjagers te betrekken bij het overleg met gemeenteraden en burgers over de KRW.

De heer Binnekamp zegt toe dat hij een overzicht zal opstellen van de activiteiten die hij richting gemeenten en waterschappen op het gebied van de KRW heeft ondernomen. Eventueel is hij bereid om de heer Vis bij te praten op dit gebied. Overigens is hij het met de heer Vis eens dat de burger recht heeft op informatie, echter, van verdere betrokkenheid bij het proces kan geen sprake zijn.

De voorzitter rondt de discussie af. Hij constateert dat de gedeputeerde en de heer Vis het voor wat betreft de raadpleging van burgers en gemeenteraden over de KRW niet met elkaar eens zijn.

Mevrouw Fokker verwijst naar de groslijst waar o.a. het *beleid Helikopterhavens* wordt genoemd. De behandeling van de Luchtvaartwet, met overdracht van bevoegdheid naar de provincies, wordt in de Tweede Kamer waarschijnlijk vertraagd. Zij vraagt dienaangaande om een toelichting.

Aan het overzicht van te verwachten *kosten KRW* is nog geen datum gekoppeld. Haar fractie zou het op prijs stellen wanneer dat overzicht nog in de zittingstermijn van de huidige statenleden kan worden behandeld.

De heer Binnekamp geeft aan dat het nog maar de vraag is of de Tweede Kamer zal instemmen met de Luchtvaartwet. Wanneer de wet wordt aanvaard, zal het college van GS een beleid ontwikkelen ten

aanzien van de Helikopterhavens en dat zal ter besluitvorming aan P.S. worden voorgelegd. Echter, zolang de wet niet aanvaard is, heeft het geen zin om een definitief stuk aan de staten te presenteren. De heer Van Malenstein memoreert dat deze kwestie ook in de laatste vergadering van de commissie IME aan de orde is geweest. Diverse fracties hebben daar het signaal afgegeven dat er van de zijde van GS een negatief beleid wordt verwacht, dat wil zeggen: zoveel mogelijk uitsluiten.

De heer Binnekamp zegt voorts toe te zullen nagaan in hoeverre er al zicht is op het in beeld brengen van de KRW kosten en in hoeverre dat materiaal geschikt is om ter informatie aan deze commissie voor te leggen.

TER BESPREKING

4. Brief BPA

De voorzitter geeft het woord aan de sprekers.

De heer H. van Wegen, fractievoorzitter Burger Partij Amersfoort, verwijst naar zijn brief d.d. 31 augustus jl. met daarbij de Provinciale Beschikking van 4 november 1998. In die beschikking is o.a. vastgelegd dat de provincie binnen 4 jaar zou moeten starten met de sanering van de Lindeboomput. Echter, na 8 jaar is er nog niets gebeurd. Uit diverse monsters is gebleken dat het grondwater daar vervuild is. Overigens wordt dat niet gedeeld door ambtenaren van de provincie. De BPA heeft een ander laten analyseren door de Rijksdienst voor Dieren.

Voorts heeft spreker een stuk d.d. 9 oktober jl. aan de commissie WEM uitgereikt. Een en ander heeft betrekking op het bezwaar dat de heer Hilhorst in juni 1999 bij de provincie Utrecht heeft ingediend. Tevens overlegt hij de Provinciale beschikking van 17 december 1999 waaruit de ernst en de urgentie van de sanering van de voormalige stortplaats De Lindeboom blijkt.

Nogmaals verzoekt hij de provincie om, buiten het terrein van de stort aan de noordzijde, aan de hand van een breed scala van parameters onderzoek te laten doen naar mogelijke verontreiniging. GS hebben daartoe reeds besloten op 17 december 1999. De laatste 8 jaar heeft de provincie niet pro-actief bemonsterd.

Spreker citeert vervolgens de punten 10 t/m 15 uit zijn brief van 9 oktober jl. Korthedshalve zij daar naar verwezen.

Opmerkelijk vindt hij het dat de provincie Utrecht vergunningen grondwateronttrekking afgeeft o.a. aan Polynorm in Bunschoten, waarbij de vergunninghouder zelf mag bemonsteren en vervolgens zelf zijn analyses aan het bevoegd gezag mag doorgeven. Spreker plaatst vraagtekens bij het realiteitsgehalte van de uitkomsten.

De heer F. van de Essenburg leest namens vereniging Geen Uitbreiding Stort (GUS) een notitie voor met daarin zijn inspreekreactie, betrekking hebbend op grondwaterverontreiniging (in het stroomgebied ten noorden van de Stortplaats Sminck op grondgebied van de gemeente Bunschoten). Alle commissieleden hebben deze notitie in afschrift ontvangen. Korthedshalve wordt daarnaar verwezen.

De voorzitter constateert dat de commissie geen vragen heeft aan de sprekers.

Hij vraagt of de commissie zich in deze vergadering inhoudelijk over deze kwestie wil beraden of een en ander naar de volgende vergadering wil verschuiven, eventueel vergezeld van een reactie van GS of van ambtenaren.

Mevrouw Oostlander meent dat er inhoudelijk toch nieuwe informatie naar voren is gekomen. Zij stelt het op prijs wanneer het college van GS ingaat op de verantwoordelijkheid van de provincie Utrecht dienaangaande.

De heer Binnekamp wijst erop dat de inspraakreacties primair gericht zijn aan de commissie WEM. Spreker memoreert dat de provincie de bewoners uitgebreid heeft geïnformeerd. De provincie is verantwoordelijk voor handhaving van de vergunningverlening; zeer regelmatig wordt Smink gecontroleerd, de provincie zit er bovenop en met Smink zijn keiharde afspraken gemaakt. Hij heeft begrip voor de verontrusting van burgers, echter, wél moet in het oog worden gehouden waar verantwoordelijkheid begint en eindigt. De provincie heeft ten aanzien van Smink goede maatregelen genomen en er is geen aanleiding om anders te opereren dan nu is gedaan.

Monitoring wordt niet door Smink maar door een andere bedrijf uitgevoerd, een en ander volgens de normale gangbare procedures. Voorschrift is inderdaad dat vergunninghouders moeten monitoren. Polynorm laat dat door een derde doen en de rapportages dienaangaande worden naar de provincie gezonden. De provincie ziet erop toe dat Smink voldoet aan de voorschriften die in de vergunning zijn opgenomen.

Mevrouw Oostlander vindt dit een wat beperkte opvatting van de provinciale verantwoordelijkheid. Zij twijfelt niet aan de onderzoeken en de daaruit getrokken conclusies die zijn gedaan. Een en ander is volgens voorschriften uitgevoerd. Toch bestaan er bij het gebied de Zevenhuizerstraat al heel lang problemen. Het CDA heeft begrip voor de zorgen van de bewoners. Het gaat niet alleen om de vergunning van Smink, maar ook gaat het zoals insprekers aangeven om de vergunning van Polynorm en de verkeersoverlast. Duidelijk is dat het vertrouwen in de overheid erg geschaad is. Het is te makkelijk om als provincie alleen maar de vergunning te handhaven. Een meer integrale benadering is nodig. Het schort aan communicatie en/of regie. Partijen wijzen naar elkaar, maar zo komt de burger niet verder. Het BPA heeft verzocht om een groot onderzoek. Wellicht ligt hier voor de provincie een aanknopingspunt om de regierol duidelijker op te pakken.

De heer Reerink laat weten dat de PvdA in de volgende vergadering op dit agendapunt wil terugkomen gezien de nieuwe informatie die nu op tafel wordt gelegd. De PvdA vindt de reactie van de provincie richting burgers erg positief. Toch blijft de controle door de provincie een belangrijk punt van aandacht. De indruk is dat die controle toch vooral vanachter het bureau gebeurt. De vraag is wie bemonstert en wie dat uitzoekt. Hij verzoekt om een feitelijke weergave in de reactie van het college van GS.

Mevrouw Das is eveneens van oordeel dat dit agendapunt in de volgende vergadering moet terugkomen, vergezeld van een ambtelijke reactie. Concreet is haar vraag of stortplaats De Lindeboom door de gemeente Amersfoort of door de provincie moet worden gesaneerd. Zij sluit zich aan bij het pleidooi van mevrouw Oostlander voor een meer integrale aanpak van de problematiek.

De heer Landman is het eens met de suggestie om dit punt in de volgende vergadering te laten terugkomen, gezien de nieuwe informatie die boven tafel is gekomen. Hij hoopt dat er dan concrete antwoorden kunnen komen op vragen die er leven. Bij omwonenden is er veel ongerustheid en wantrouwen richting overheden die hun verantwoordelijkheden onvoldoende zouden oppakken. Toch heeft het college van GS één antwoord wel heel duidelijk gegeven. Op de vraag of er een relatie is tussen de in de monsters geconstateerde vervuiling en de vuilstort is het antwoord van het college heel duidelijk "nee".

Hij hoopt dat er in de volgende vergadering ook een dergelijk helder bestuurlijk antwoord kan komen op de volgende twee vragen:

- Hebben de overheden (provincie en gemeente Amersfoort) ter bescherming van de omwonenden gedaan wat ze moesten doen?
- Wat kan en moet er nu nog worden gedaan om de ongerustheid bij de omwonenden echt weg te nemen?

De heer Benschop wil eveneens in de volgende vergadering op dit punt terugkomen. Hij heeft de indruk dat de provincie heeft gedaan hetgeen formeel noodzakelijk was. Echter, alleen met een formele houding kan ten aanzien van dit dossier niet worden volstaan. Alle verantwoordelijke partijen moeten met elkaar in gesprek gaan, d.w.z. gemeente, provincie, Smink en Polynorm zodat er richting bezwaarden duidelijke antwoorden op hun vragen kunnen worden gegeven. Hij pleit dienaangaande voor een meer menselijke benadering.

De heer Ploeger pleit ervoor de problematiek voortvarend aan te pakken teneinde een tweede Put van Weber in de provincie Utrecht te voorkomen. Hij is het eens met de suggestie de provincie een goed onderzoek te laten uitvoeren. Hij hoopt dat de uitkomsten daarvan voor alle partijen overtuigend zijn. D66 vindt het wel vreemd dat de vergunninghouder, en niet de vergunningverlener, zichzelf moet controleren; is dat elders ook gebruikelijk?

De heer v.d. Burg is eveneens van mening dat dit agendapunt in de volgende vergadering moet terugkomen. Gevraagd is om een grootschalig onderzoek en ronde tafelgesprekken. De provincie heeft met name ten aanzien van de handhaving bepaalde verantwoordelijkheden, echter, ook de gemeente Amersfoort heeft verantwoordelijkheden ten aanzien van de stortplaats Smink. Het is van groot belang dat in kaart wordt gebracht waar welke verantwoordelijkheden liggen. Betrokken overheden moeten daar goede afspraken over maken. Wanneer zaken dan niet goed lopen, dan is het zaak dat de provincie de regierol oppakt. In eerste instantie is het zaak dat de overheden hun eigen verantwoordelijkheden nakomen. Hij is nu geen voorstander van een groot onderzoek of van een uitgebreide gespreksronde.

Mevrouw Oostlander vindt dat nu het moment is aangebroken dat de provincie de regierol oppakt, aangezien er al 15 jaar onduidelijkheid en verwarring over deze kwestie bestaat.

De heer v.d. Burg wijst erop dat de provincie verantwoordelijk is voor de handhaving van de vergunning van de stortplaats maar niet voor het monitoren in het kader van de Wet bodembescherming.

Mevrouw Oostlander constateert dat de VVD redeneert vanuit wetten en regels terwijl het CDA redeneert vanuit de burgers.

De heer v.d. Burg wil voorkomen dat de provincie verantwoordelijkheden en taken overneemt die bij de gemeente thuishoren. Kritiek was er op de wijze van bemonstering. In Nederland is er de systematiek dat controle van de grondwaterkwaliteit door de verantwoordelijke partij moet worden uitgevoerd en deze dient rapportages aan de provincie voor te leggen. Hij wijst erop dat die aanpak wettelijk geregeld is.

De voorzitter constateert dat de commissie dit agendapunt in de volgende vergadering wil laten terugkomen, met daarbij een totaal reactie op stukken van de vereniging GUS en de BPA. Hij vraagt de gedeputeerde of dat mogelijk is.

De heer Binnekamp geeft aan dat met krachtige argumenten is aangetoond dat de vervuiling niet afkomstig is van de stortplaats Smink, maar voor aantal mensen is die conclusie kennelijk onaanvaardbaar. Hij vraagt hoe nu verder moet worden gehandeld: moet er dan nog een keer onderzoek worden gedaan? Hij is daarvan geen voorstander.

Hij deelt de mening van mevrouw Oostlander niet. Door de jaren heen zijn er vele contacten met geleidingen geweest over de stortplaats Smink. Steeds opnieuw komt er verzet van een beperkt aantal bewoners. De brief aan bewoners is integraal opgesteld, tezamen met de gemeente Amersfoort, met het waterschap en met de gemeente Bunschoten. De provincie heeft hier als regisseur opgetreden. Hij staat op het standpunt dat het provinciebestuur inmiddels met voldoende argumenten heeft aangetoond dat de vervuiling geen relatie heeft met de stortplaats Smink. GUS blijft volhouden dat dit wel het geval is. Wanneer de commissie hem opdraagt opnieuw een onderzoek uit te voeren, dan zal hij dat doen.

Echter, hij vraagt de commissie in deze vooral om een politieke en zakelijke benadering van de problematiek.

De stortplaats Lindeboom is een verantwoordelijkheid van de gemeente Amersfoort. Waarschijnlijk zal deze stortplaats over enige jaren gesaneerd worden. De stortplaats kan geen kwaad voor het milieu. Het betreft hier een “niet spoedeisende sanering”. Nagegaan wordt of deze stortplaats kan worden gemonitord. Zolang er niet gewoond wordt en het milieu niet in gevaar is, blijft de stortplaats daar voorlopig liggen.

Hij zal in de volgende vergadering antwoord geven op de vragen van de ChristenUnie. Hij wijst erop dat bepaalde groeperingen met betrekking tot bepaalde onderzoeksresultaten steeds op het standpunt blijven staan “dat het niet waar is.” Spreker benadrukt dat helder is aangetoond dat de vervuiling geen relatie heeft met Smink. Hij is bereid de burgers nogmaals te informeren. Uit een recent tweede onderzoek bij de Zevenhuizerstraat blijkt dat het arceen- en nikkelgehalte aanzienlijk gedaald is. De eerder geconstateerde verontreiniging is z.i. absoluut het gevolg van grondwaterstromingen.

De provincie heeft alles gedaan om de bewoners te overtuigen en de onrust weg te nemen maar toch blijven bepaalde groepen van mening dat de vervuiling wel een relatie heeft met Smink.

Zijn voorstel is nu dat bezwaarden zelf dienen aan te tonen dat er daadwerkelijk wél een relatie is. De provincie heeft de regierol maar het gaat hem te ver om daar een breed kader aan te geven.

De heer Reerink vraagt in de volgende vergadering om een totale reactie van de gedeputeerde op de ingebrachte vragen. Hij verzoekt een zakelijke beantwoording van alle relevante vragen zodat het in ieder geval voor de commissie duidelijk wordt.

Mevrouw Oostlander vindt de beantwoording van de vragen van de heer Landman zeer relevant. De reactie van de gedeputeerde voedt het “welles/nietes” spel tussen partijen en dat geeft geen zicht op een oplossing. Zij vraagt om een veel bredere benadering van GS. In het gebied is veel meer aan de hand dat onrust bij bewoners opwekt.

De heer v.d. Burg benadrukt dat de provincie heeft aangetoond dat er geen relatie is tussen vervuiling en Smink. Wanneer partijen dat bestrijden, dan is het aan die partijen om aan te tonen dat er wél een relatie is.

Mevrouw Oostlander laat weten dat voor haar nog niet onomstotelijk vaststaat dat die relatie er niet ligt.

De voorzitter rondt de discussie af. Dit punt komt terug in de volgende vergadering met een reactie van de gedeputeerde op de gestelde vragen.

6. Wijziging Reglement HDSR inzake uitgangspunten kostentoedeling en bestuursamenstelling

Mevrouw Fokker memoreert dat de commissie destijds een vergelijkbaar voorstel voor AGV heeft behandeld, echter, in voorliggend voorstel worden andere termijnen gehanteerd. Nu wordt voorgesteld de termijn te verlengen en zetelverdeling en wijziging bestuursamenstelling uit te stellen tot 2009. Bij de vorige behandeling heeft de PvdA ernstig bezwaar gemaakt om eerst met een wijziging van de kosten te gaan werken en daar niet de bestuursamenstelling op aan te passen. Toen bleken er tijdsargumenten te zijn, maar die zijn er nu niet voor het HDSR. De PvdA steunt dit voorstel niet maar staat op het standpunt dat eerst de Waterschapswet moet worden afgewacht.

De heer Vis steunt dit voorstel ook niet. GroenLinks sluit zich aan bij de reactie van de PvdA.

De heer Ploeger laat weten dat ook D66 dit voorstel van de hand wijst.

De heer Van Oostrum meldt dat de VVD zich in dit voorstel kan vinden.

Mevrouw Oostlander merkt op dat het CDA dit voorstel steunt.

De heer Landman deelt mede dat ook de ChristenUnie dit voorstel steunt.

De heer Benschop laat weten dat de SGP zich in dit voorstel kan vinden.

Mevrouw Fokker licht toe dat de PvdA op het standpunt staat dat degene die betaalt de zeggenschap moet hebben. Daarvan zal in de gewijzigde situatie bij HDSR geen sprake zijn.

De heer Van Oostrum laat weten dat, op weg naar de nieuwe Waterschapswet, deze wijziging een goede stap is. Dat ene jaar is overzienbaar aangezien de Waterschapswet het daaropvolgende jaar al ingaat. De VVD realiseert zich wel degelijk dat er sprake is van een overgangssituatie.

De heer Ploeger vraagt waarom provincie en HDSR de kostentoedeling niet ná de verkiezingen willen wijzigen. Op dat moment zal er sprake zijn van één complete verandering.

Mevrouw Oostlander vindt het geen goed alternatief om twee keer verkiezingen te houden in 2007/2008. De verlenging van de zittingstermijn is overzienbaar.

De heer Ploeger bestrijdt dat er twee verkiezingen noodzakelijk zouden zijn.

De heer Van Oostrum wijst erop dat er veel meer geïnvesteerd gaat worden in het stedelijk waterbeheer, hetgeen ook een argument is om nu al met een aanpassing te komen. Dat betekent dat er het nodige in de uitvoering gaat veranderen. De VVD heeft beoordeeld of er een redelijkheid zit in de activiteiten die worden uitgevoerd in relatie tot de voorgestelde wijziging. De VVD heeft daarover een positief oordeel.

De heer Binnekamp laat weten dat het waterschap verantwoordelijk is voor de kostentoedelingsverordening. Na vaststelling daarvan, moet dat in de bestuursamenstelling worden vertaald. Het college van GS heeft geconstateerd dat er in de bestuursamenstelling een lichte wijziging optreedt. Wanneer er in 2007 verkiezingen worden gehouden, dan betekent dat inderdaad dat er in 2008 opnieuw verkiezingen moeten plaatsvinden omdat in dat jaar het lijstensysteem van kracht wordt. Wanneer er twee verkiezingen moeten worden gehouden, dan krijgen het HDSR en de burgers te maken met extra kosten. Spreker hecht eraan dat deze kwestie voor het HDSR als vierde waterschap, analoog aan de andere drie waterschappen wordt afgehandeld. De provincie heeft gekeken naar de praktische invulling van dit geheel voor alle vier de waterschappen. Hij verzoekt de commissie in te stemmen met dit voorstel. Daarmee wordt voorkomen dat het HDSR met de nodige problemen wordt geconfronteerd, voor wat het betreft het organiseren van twee verkiezingen. De PS hebben de identieke voorstellen voor de vorige drie waterschappen unaniem geaccordeerd.

Mevrouw Fokker laat weten dat zij, gehoord de argumenten, zich met haar fractie over deze kwestie zal beraden.

De heer Vis merkt op dat hij in de vergadering van PS met een stemverklaring over dit punt zal komen, wanneer dit voorstel als sterstuk aan de staten wordt gepresenteerd.

De voorzitter constateert dat dit voorstel voorlopig niet als sterstuk aan de staten zal worden voorgelegd.

7. Energieprojecten

De voorzitter zet uiteen dat het hier een ambtelijke consultatie van de commissie WEM betreft. Het initiatiefvoorstel van de VVD over verlichting kan bij deze discussie worden betrokken.

Mevrouw Swets begrijpt dat er in totaal € 3,2 miljoen beschikbaar is voor te kiezen energieprojecten. De desbetreffende criteria zijn reeds in voorgaande vergaderingen uitvoerig besproken en daar komt zij nu niet op terug. Het CDA vindt het van belang om voor meerdere projecten of voor een combinatie van projecten te kiezen, teneinde zoveel mogelijk burgers en bedrijven te bereiken. Het CDA vindt het tevens belangrijk om de projecten deels op bewezen technieken te baseren en deels op innovatieve ontwikkelingen.

Ten aanzien van de projectvoorstellen laat zij het volgende weten:

- **Centrale Koudewarmte opslag.** Het CDA kan zich geheel in dit projectvoorstel vinden. Het lijkt erop dat er voor een project met een forse omvang tenminste € 1 miljoen nodig is, echter, een deel van die investering kan later weer worden terugverdiend; dat geld kan dan weer worden ingezet voor een energieproject dat met een tekort te kampen heeft.
- Het CDA wil graag een project op het gebied van de **biobrandstoffen**, maar dan met een wat andere opzet dan in het voorstel beschreven is. Het is belangrijk om een energieproject uit te voeren dat verminderde uitstoot van CO₂ tot gevolg heeft, juist omdat het energieverbruik in de sector verkeer nog steeds toeneemt. Het CDA heeft twijfels over het voorstel om subsidie te verstrekken aan onderzoeksinstellingen in de provincie Utrecht om het gebruik van 2^e generatie biobrandstoffen te bevorderen; immers, de zichtbaarheid van de provincie valt dan in het geheel weg. Ook heeft dit projectvoorstel een grote overlap met de inspanningen die het rijk doet. Het CDA is voorstander van de opzet van een pilot met 1^e generatie biobrandstoffen bv. met flexifuel vehicles. Het CDA is voorstander van een duurzaam budget ad € 0,5 miljoen voor biogas in relatie tot de luchtkwaliteit. De provincie kan een duidelijke rol spelen bij het bevorderen van het biogas tanken in de provincie. Wellicht dat de mogelijkheden terzake bij het Klooster in Nieuwegein kunnen worden verkend.
- **Energiebesparing in de sociale huursector** vindt het CDA een heel goed idee, juist voor de minder draagkrachtigen in de samenleving. Ook kan het CDA zich vinden in het voorstel om een prijsvraag te organiseren voor het beste energiebesparende corporatievoorstel. Het CDA suggereert om daarvoor een bedrag van € 700.000,- in te zetten.
- **Zonnecollectoren** zijn een bewezen techniek en een projectvoorstel op dit terrein kan worden gekoppeld aan het groene imago van de provincie. Wanneer gedacht wordt aan 5000 m² zonnecollectoren, dan is er wellicht een investering van € 1 miljoen wenselijk.
- **Energiezuinig verlichten langs provinciale wegen.** Het CDA staat op het standpunt dat bij vervanging van armaturen toch van de reguliere vervangingsschema's moet worden uitgegaan. Wanneer er in totaliteit vervroegd wordt vervangen, dan is er naar het oordeel van het CDA sprake van kapitaalvernietiging. Meer inzicht in de meerkosten is nodig wanneer "dynamisch dimmen" wordt overwogen; ook moet duidelijk worden uit welk budget dat bekostigd kan worden.

Een belangrijke voorwaarde bij dit project is dat het verkeer en de sociale veiligheid bij voorkeur moet verbeteren, of tenminste op gelijk niveau moet blijven.

De heer Reerink zet uiteen dat ook de PvdA heeft bijgedragen aan het voorstel van de VVD over verantwoord verlichten langs provinciale wegen. De PvdA staat op het standpunt dat dit voorstel prioriteit moet krijgen. Daarnaast kan de PvdA zich geheel vinden in het projectvoorstel voor Centrale Koudewarmte opslag.

In tegenstelling tot het CDA, staat de PvdA op het standpunt dat de provincie geen hoge prioriteit moet geven aan pilots en experimenten op het gebied van biobrandstoffen, juist omdat landelijke en internationale onderzoeken op dit terrein nog niet zijn afgerond.

Minder prioriteit geeft de PvdA aan zonnecollectoren op gebouwen.

Mevrouw Das vindt het voorstel van de VVD moeilijk met de andere projectvoorstellen te vergelijken. GroenLinks is van mening dat de provincie Utrecht niet moet investeren in onderzoek naar biobrandstoffen. Eerst moet de marktintroductie van biobrandstoffen worden afgewacht.

Ook wil GroenLinks het projectvoorstel voor Koudewarmte opslag niet steunen, aangezien dat vooral door de markt wordt opgepakt.

Daarentegen kan GroenLinks zich wel vinden in de projectvoorstellen voor Energiebesparing in de sociale huursector en in zonnecollectoren op gebouwen. Daarmee kan de provincie vooral de woningcorporaties ondersteunen.

De heer v.d. Burg stelt de vraag hoe het thema “duurzame ontwikkeling van het stimuleringsfonds” verder kan worden ingevuld. Terzake verwijst hij naar het initiatiefvoorstel van de VVD over verlichting dat in deze discussie een prominente plaats verdient.

Bij de keuze van de projectvoorstellen zijn de destijds vastgestelde criteria van groot belang, bv. herkenbaarheid van de provincie en samenwerking met andere overheden. Het initiatiefvoorstel van de VVD ten aanzien van verlichting scoort goed omdat het positieve gevolgen heeft voor de veiligheid en voor de wegen.

De VVD is geen voorstander van het projectvoorstel biobrandstoffen, omdat deze vorm van energie nog steeds ongewis is.

Aarzelingen heeft de VVD bij de projectvoorstellen ten aanzien van zonnecollectoren op gebouwen en bij energiebesparing in de sociale huursector. Wel vindt de VVD het voorstel ten aanzien van de Centrale Koudewarmteopslag een goede zaak.

De heer Ploeger laat weten dat D66 voorkeur heeft voor een combinatie van projectvoorstellen van Energiebesparing in de sociale huursector en Zonnecollectoren op gebouwen. Enerzijds zullen de bewoners van sociale huurwoningen de positieve effecten van energiebesparing merken, terwijl zonnecollectoren een bredere uitstraling hebben dan de doelgroep van de sociale huurwoningen.

Tweede prioriteit geeft D66 aan het projectvoorstel energiezuinig verlichten langs provinciale wegen. Ten aanzien van Centrale Koudewarmteopslag vraagt D66 zich af in hoeverre er extra investeringen voor deze techniek noodzakelijk zijn. D66 is geen voorstander van het projectvoorstel biobrandstoffen.

De heer Benschop laat weten dat de SGP zich geheel kan vinden in de projectvoorstellen inzake Centrale Koudewarmteopslag en Energiezuinig verlichten langs provinciale wegen; die projecten hebben de eerste voorkeur van de SGP. Daarentegen is onderzoek naar biobrandstoffen vooral een taak van de rijksoverheid en niet van de provincie. Overigens kan hij ook instemmen met de projectvoorstellen inzake Zonnecollectoren en Energiebesparing in de sociale huursector.

Spreker pleit ervoor het budget niet over al te veel projecten te versnipperen maar het gericht in te zetten voor Centrale Koudewarmteopslag en Energiezuinig verlichten langs provinciale wegen.

De heer Landman laat weten dat de ChristenUnie alle vijf projectvoorstellen goed vindt maar wel een bepaalde voorkeur heeft.

- Energiebesparing in de sociale huursector is feitelijk een sociale maatregel, die snel kan worden ingevoerd en die een hoog rendement oplevert.
- Energiezuinig verlichten langs provinciale wegen levert een hoog rendement op. Wel heeft hij vragen over de schaalomvang van dit project. Wanneer het op grote schaal wordt uitgevoerd dan is het gehele budget voor duurzame ontwikkeling al besteed. De ChristenUnie is daarvan geen voorstander en pleit voor een kleinere projectomvang.
- Centrale Koudewarmteopslag is alleen mogelijk wanneer bedrijven bereid zijn tot samenwerking en beheercontracten zullen gaan afsluiten. Deze maatregel levert meerwaarde op en geeft een hoog rendement voor het milieu.

- De overige twee projectvoorstellen (biobrandstoffen en zonnecollectoren) kunnen wellicht worden besproken bij de energiebesparing in de sociale huursector teneinde een win-win situatie te bereiken.

De heer Reerink heeft zojuist uitgesproken dat de PvdA voorkeur heeft voor Centrale Koudewarmteopslag en voor Energiezuinig verlichten langs provinciale wegen. Gelet op de discussie, wil zijn fractie toch ook het projectvoorstel energiebesparing in de sociale huursector als prioriteit toevoegen. Hij vraagt of het college van GS een voorstel over de projectvoorstellen, voorzien van budgetten, in een volgende vergadering aan deze commissie kan voorleggen.

De heer Binnekamp memoreert dat het hier gaat om de vraag hoe het thema duurzame ontwikkeling van het stimuleringsfonds middels een eenmalige impuls van de provincie kan worden ingevuld. Het gaat hier nadrukkelijk niet om regulier beleid van de provincie. Spreker kan zich geheel vinden in het pleidooi van de heer Benschop om het budget voor duurzame energie niet over teveel projecten te versnipperen. Zijn voorkeur gaat uit naar het investeren in één of twee projecten die rendement opleveren.

Hij zegt de commissie toe over de aangedragen suggesties te zullen nadenken. Hij zal een en ander bespreken met het college van GS en vervolgens een voorstel aan de commissie voorleggen.

Hij deelt het oordeel van het CDA niet om vooral in te zetten op proeven met de 1^e generatie bio-brandstoffen.

De heer Binnekamp verwijst naar het voorstel van de VVD inzake verantwoord verlichten. Hij is er voorstander van om een grote impuls aan dat onderdeel te geven omdat reguliere vervanging te lang gaat duren. Dit project is belangrijk voor het verkeer en de sociale veiligheid en het remt de lichthinder.

Gevraagd is naar de meerkosten. Hij begroot de meerkosten van dit project op een bedrag tussen de € 0,5 en de 1 miljoen.

Ook kan hij zich vinden in het projectvoorstel Centrale Koudewarmteopslag.

Vragen heeft hij over het voorstel energiebesparing in de sociale huursector. De woningbouwverenigingen hebben een duidelijke taak daar waar het gaat om energiebesparing. In de provincie Utrecht zijn veel sociale huurwoningen: het is de vraag waar men begint en waar men eindigt. Hij meent dat het effect van dit project relatief gering zal zijn.

Nogmaals benadrukt hij dat versnippering van gelden over meerdere projecten moet worden voorkomen; er is slechts € 3,2 miljoen te verdelen.

In dat licht bezien, verzoekt hij de commissie zich te beperken tot twee thema's die de nodige resultaten zullen opleveren. Hij zegt toe dat hij in zijn voorstel aan de commissie een afweging van de kosten zal meegeven.

Mevrouw Swets blijft van mening dat het vervroegd vervangen van armaturen tot kapitaalvernietiging zal leiden, zowel van geld, als van materiaal en energie, immers, de levensduur van producten wordt niet optimaal benut. Zij verzoekt de gedeputeerde de kosten van vroegtijdige vervanging ook in die optiek te benaderen.

De heer Binnekamp meent dat het eenmalige investeren in centrale Koudewarmteopslag het nodige rendement zal opleveren. Het is dan wel zaak dat bedrijven op het centrale systeem gaan aansluiten. De provincie kan dat stimuleren en kosten kunnen worden terugverdiend.

Vervolgens wordt de vervolprocedure met de commissie WEM besproken.

PS zullen het initiatiefvoorstel Verantwoord Verlichten in de komende vergadering bespreken. De verwachting is dat de staten dit voorstel ter verdere behandeling naar de commissie WEM zal verwijzen.

De heer Ploeger stelt voor het punt biobrandstoffen te laten vervallen omdat daarvoor weinig animo bestaat. Daarmee kan het aantal voorstellen tot vier worden teruggebracht.

De voorzitter rondt deze ambtelijke consultatie van de commissie WEM over te kiezen energieprojecten af.

8. Tussenrapportage koude-/warmteopslag (KWO)

De heer Landman laat weten dat zijn fractie destijds meer vaart wilde zetten in KWO, gelet op de positieve milieubijdrage van die maatregel, echter, de commissie WEM wilde de lijn van het college van GS volgen. Zijn fractie is verheugd over het feit dat er nu een versnelling lijkt te komen in de aanpak van KWO. Zijn fractie steunt dit voorstel.

De heer Benschop is eveneens van mening dat de ontwikkelingen rond KWO de laatste jaren de goede kant op gaan. Ook hij kan zich in dit voorstel vinden.

De heer Ploeger vraagt wanneer de KWO-pilot in Eindhoven kan worden afgerond. Zijn fractie stelt voor om de resultaten van die pilot te betrekken bij het KWO-beleid in de provincie Utrecht. Voorts vraagt hij hoe Vitens omgaat met KWO in drinkwatergebied.

De heer Van Oostrum vindt het opvallend dat voorliggende tussenrapportage vooral geschreven is vanuit de grondwateroptiek, echter, in het kader van KWO speelt er veel meer. Hij verzoekt terzake om een genuanceerd inzicht, waarin ook ruimte is voor informatie over de minder geslaagde KWO experimenten.

Spreker wijst voorts op de KWO-installaties die in de provincie Utrecht in gebruik zijn (o.a. in de stad Utrecht, Houten en Veenendaal). De ervaringen daarmee kunnen bij de verdere ontwikkeling van het KWO-beleid worden betrokken.

De heer Jongsma vindt voorliggende tussenrapportage nuttig. Hij constateert dat het aantal KWO installaties in de provincie Utrecht toeneemt. Het lijkt erop dat de vrees van de waterleidingbedrijven voor KWO afneemt.

Spreker verwijst naar punt 5, vergelijking met beleid van andere provincies. Hij kan zich geheel vinden in de suggestie om het KWO beleid in de provincies via de IPO lijn te harmoniseren.

Een vraag heeft hij over de praktijkmetingen die met vertraging pas dit jaar van start zijn gegaan. Met het oog daarop vindt hij het niet voor de hand liggen om de evaluatie te vervroegen. Zijn suggestie is om ook de evaluatie later uit te voeren.

Mevrouw Fokker laat weten dat haar fractie er voorstander van is om de evaluatie naar voren te halen. Ook kan zij zich vinden in het voorstel om, voor wat betreft het KWO beleid, bij de andere provincies aan te sluiten. Duidelijk is dat er middels monitoring meer zekerheid over de effecten van KWO ontstaat. Overigens is de PvdA er geen voorstander van om particulieren in het kader van KWO met metingen op te zadelen. De gemelde risico's met bodemwarmte zijn toch verontrustend en dienen duidelijk gecontroleerd te worden.

De heer Vis memoreert dat hij al in 2004 heeft gevraagd waarom er in het kader van de KWO geen vergunningen worden afgegeven. Nu leest hij in de rapportage dat het oorspronkelijk geplande onderzoek niet kon worden uitgevoerd door het vroegtijdig in gebruik stellen van de KWO-installaties die beoogd waren als pilots. Hij vraagt waarom er niet met een meldingsplicht kan worden volstaan. Aangegeven wordt dat er geen problemen zijn en dat vergunningen vertragend kunnen werken. Terzake verwijst spreker naar het clustergebouw in Vathorst, Amersfoort, dat over een open systeem met

warmtewisselaar beschikt maar nu de nodige problemen ondervindt wegens vertraging in de vergunningverlening. Echter, wanneer er geen problemen verwacht worden en een vergunning vrijwel geen inhoudelijke criteria bevat, dan is zijn vraag nogmaals waarom er vergunningen moeten worden verleend. Wat doet een vergunning meer dan een meldingsplicht?

GroenLinks stemt in met KWO gelet op de energiebesparing, maar een goede kwaliteit van het drinkwater blijft van groot belang. Wanneer een open systeem de kwaliteit van het drinkwater aantoonbaar beïnvloedt, dan wil hij daarover graag meer informatie vernemen. Wanneer er, als gevolg van vele grote gebouwen die KWO toepassen, vele gaten op een beperkt oppervlak ontstaan (bv. bij station Amersfoort), dan is het wel belangrijk om de gevolgen daarvan voor het drinkwater goed in beeld te krijgen. In 2004 heeft hij hiervoor ook al aandacht gevraagd.

De heer Binnekamp is er voorstander van het KWO beleid in de provincie Utrecht te verbreden en te versnellen. In die zin gaat hij mee met de PvdA voor wat betreft versnelling van de evaluatie. De heer Vis heeft vragen gesteld over de vergunningen. De heer Binnekamp wijst erop dat vergunningverlening, ook voor de monobronsystemen, krachtens de wet verplicht is.

De heer Vis meent dat de heer Binnekamp vooral het juridische element aanhaalt. Zijn vraag heeft betrekking op de inhoudelijke toetsingscriteria die in de vergunningen moeten worden opgenomen. Wanneer een vergunning geen criteria bevat, dan heeft een vergunning geen zin.

De heer Binnekamp merkt op dat er in de vergunningen voorschriften worden opgenomen, o.a. dat er de nodige maatregelen moeten worden genomen om systemen gesloten te laten blijven. Er is een Algemene Maatregel van Bestuur in de maak om kleine KWO-systemen onder de meldingsplicht te scharen, maar voorlopig blijft het vergunningplichtig. Wanneer bedrijven ontvankelijke vergunningaanvragen indienen, dan volgt daarop normaliter een actieve gedoogbeschikking. Overigens komt het ook voor dat er installaties in werking worden gesteld waar de provincie totaal geen weet van heeft. Nog duidelijker moet gecommuniceerd worden dat KWO vergunningplichtig is.

Hij zal in dit verslag antwoord geven op de vraag van de heer Vis of teveel gaten voor KWO op een beperkt perceel gevolgen hebben voor de waterkwaliteit (*NB: volgt per separaat memo*)

Gevraagd is waarom er geen pilots zijn uitgevoerd. In 2004 bleken er al afspraken met bedrijven te zijn gemaakt over het doen van een nulmeting. Achteraf bleek dat de desbetreffende KWO installaties al van start waren gegaan zonder dat er een nulmeting had plaatsgevonden. Dat betekende dat een pilot vanaf de nulmeting niet meer kon worden uitgevoerd. Overigens behoeft dit wat hem betreft in de evaluatie geen breekpunt te zijn. De effecten van het operationele KWO-systeem kunnen wel heel goed in beeld worden gebracht. De KWO-pilot in Eindhoven levert veel informatie op en draait tot 2008.

Voorts wordt informatie, voortkomend uit een proef van RIVM met KWO, vanaf de nulmeting meegenomen. Gevraagd is naar de opstelling van Vitens. Spreker kan daar geen gedetailleerd antwoord op geven, hoewel inderdaad duidelijk is geworden dat de drinkwaterbedrijven steeds meer gaan onderkennen dat KWO de grondwaterkwaliteit slechts marginaal kan beïnvloeden. Spreker is het eens met de heer Van Oostrum dat er meer oog moet zijn voor de milieueffecten en niet uitsluitend voor het grondwater. Dit punt zal in de evaluatie worden meegenomen, evenals de voor- en nadelen van de KWO-projecten in Houten en Veenendaal.

De evaluatie kan worden vervroegd omdat er vanuit operationele systemen voldoende informatie beschikbaar is over het functioneren van de KWO. Hij deelt het standpunt van mevrouw Fokker om die evaluatie naar voren te halen. T.z.t. zal hij een voorstel aan de commissie voorleggen om KWO-systemen in het 2^e watervoerend pakket in het westen van de Heuvelrug toe te staan. Overigens is het de vraag of dit in het westen van de provincie wel nodig is omdat het 1^e watervoerend pakket daar vele malen beter van kwaliteit is dan in de Heuvelrug. Hij is het ermee eens dat partijen niet met onnodige registratieplicht belast moeten worden. Overigens wordt dat ook met de andere provincies afgestemd. Op een vraag van mevrouw Fokker antwoordt de heer Binnekamp dat hij de potentiële risico's nog niet geheel in beeld heeft. Wel spelen de warmtewisselaars een rol. Dit element zal in de evaluatie worden meegenomen.

Op de vraag van de heer Vis, antwoordt de heer Binnekamp nogmaals dat de toetsingscriteria en de voorschriften voor vergunningen in de vergunning zelf staan vermeld.

Op de vraag van de heer Jongsma, bevestigt de heer Binnekamp dat er wat eerder dan gepland een evaluatie zal komen gebaseerd op:

- de resultaten van de KWO-pilot Eindhoven
- andere operationele systemen
- informatie van het IPO
- en de pilot van het RIVM.

Al met al is er waarschijnlijk aanleiding om te veronderstellen dat er voldoende kennis over KWO is opgebouwd zodat een vervroegde evaluatie tot de mogelijkheden behoort. De wens van de provinciale staten om het KWO te verbreden en snel in te voeren zal hij daarbij betrekken.

Mevrouw Fokker herhaalt dat de PvdA er groot voorstander van is om de evaluatie naar 2006 te vervroegen.

De heer Binnekamp zou dat toejuichen.

De heer Jongsma heeft daar geen principiële bezwaren tegen maar duidelijk is dan wel dat de evaluatie niet gebaseerd wordt op eigen praktijkonderzoek, terwijl dat wél in voorliggend voorstel wordt aangegeven. De gedeputeerde liet zojuist weten dat de evaluatie op andere bronnen gebaseerd kan worden maar deze worden niet in de notitie vermeld. Hij gaat er wel van uit dat de vervroegde evaluatie goed en zorgvuldig zal plaatsvinden.

De voorzitter constateert dat alle fracties, uitgezonderd het CDA, er voorstander van zijn om de evaluatie te vervroegen.

De heer Binnekamp zegt toe dat hij de evaluatie zal meenemen bij de behandeling van het Grondwaterplan in januari 2007. Aldus wordt besloten.

9. Onderbrengen taak muskusrattenbestrijding bij HDSR; resultaten verkennend onderzoek

De heer Vis stemt in met dit voorstel.

De heer Reerink memoreert dat er ook nog discussie nodig is over de noodzaak en de vormen van muskusrattenbestrijding. Zijn fractie pleit ervoor om eerst de reorganisatie af te maken en pas daarna de muskusrattenbestrijding bij het HDSR onder te brengen. Wanneer het deel van Zuid-Holland erbij komt, dan is zijn vraag om hoeveel formatieplaatsen het gaat.

Mevrouw Oostlander wil vanuit haar rol als lid van het AB van het OLM benadrukken dat er een goed verkennend onderzoek is uitgevoerd. De getrapte besluitvorming verloopt moeizaam en stroperig en daardoor is de operationele aansturing in het veld lastig. Het OLM heeft op dat vlak weinig know how in huis. Het is dan ook een goede zaak om het OLM meer aansluiting te laten zoeken bij een waterschap dat in het veld wél operationele taken verricht. Als provinciaal statenlid van de CDA-fractie laat zij weten dat het CDA het positief vindt dat de voorkeursvariant ertoe leidt dat er in de gehele provincie een eenheid gaat ontstaan in de muskusrattenbestrijding. De verantwoording van de gelden in relatie tot de geleverde prestaties moet wel nader worden uitgewerkt.

De heer Van Oostrum laat weten dat de VVD zich in dit voorstel kan vinden. Het is goed om in de vervolgfase meer aandacht te besteden aan de financiële effecten van deze maatregel. In het verleden werd men inzake het OLM en de muskusrattenbestrijding regelmatig met budgetoverschrijdingen geconfronteerd. De VVD pleit voor een helder meerjaren financieel beeld.

De heer Reerink laat weten dat de PvdA zich eerst wil concentreren op een goed werkende organisatie. De tweede stap is het onder controle krijgen van het aantal muskusratten en daarna moet er gewerkt worden aan een efficiënte en kostenbewuste organisatie.

De heer Van Oostrum vindt dat er een goede balans moet zijn tussen de efficiency die wordt nagestreefd en het effect dat van de vangsten verwacht wordt. Wanneer er een stabiele situatie is ontstaan dan komt er ook zicht op het na te streven meerjarenbeleid, ook voor wat betreft de financiën.

De heer Ploeger heeft vernomen dat het DB van het HDSR zich nog zeer afwachtend opstelt ten aanzien van dit voorstel; ook zou het DB van het HDSR nog geen kennis hebben van de resultaten van het verkennende onderzoek.

De heer Benschop kan zich in voorliggend voorstel vinden.

De heer Landman heeft begrepen dat de meeste provincies deze taak al aan de waterschappen hebben gedelegeerd. Wanneer de Utrechtse Waterschappen het eens zijn met dit voorstel, dan heeft de provincie geen reden om dit tegen te houden. Hij vraagt of het college van GS en de commissie WEM ook in de toekomst nog de inhoudelijke rapportages over de muskusrattenbestrijding zullen ontvangen, wanneer de taken naar het HDSR overgaan alsmede inzicht in de voortgang van het onderzoek naar alternatieve vangmethodes. Hij vraagt of de provincie daar nog zeggenschap over heeft.

De heer Binnekamp wijst erop dat de staten ook in de toekomst verzocht worden om 50% van de gelden beschikbaar te blijven stellen voor de muskusrattenbestrijding. De overige 50% wordt door de drie waterschappen gedeeld. Dat betekent dat de provincie ook in de toekomst inzage in de rapportages zal ontvangen; in die zin verandert er niets. De commissie WEM kan ook in de toekomst het beleid terzake blijven beïnvloeden.

Het onderzoek naar alternatieven vindt vooral op landelijk niveau plaats. Hij gaat ervan uit dat de wetgever zal gaan bepalen welke bestrijdingsmiddelen er wettelijk worden toegestaan bij vangsten in het kader van de muskusrattenbestrijding.

Hij beschikt over een verklaring van het HDSR dat het DB instemt met voorliggend voorstel.

Inderdaad werd de provincie in het verleden regelmatig geconfronteerd met extra kredietaanvragen en budgetoverschrijdingen. Hij verzekert de commissie dat er momenteel zeer strak op de begroting 2006 wordt gestuurd. Hij verwacht beslist geen grote budgetoverschrijdingen. Duidelijk is dat het vangen van ratten efficiënt en tegen de laagst mogelijke prijs moet gebeuren.

Hij onderschrijft het standpunt van mevrouw Oostlander dat de prestaties gehaald moeten worden. Hij is ervan overtuigd dat dit tot de mogelijkheden behoort.

Het rayon richting Zuid-Holland beschikt over 17 fte's en in het gebied zijn 8000 klemmen geplaatst. De muskusrattenbestrijding is daar zeer arbeidsintensief. Vanuit het AGV-gebied zullen er waarschijnlijk 3 tot 4 fte's naar Utrecht overkomen.

Naar aanleiding van een opmerking van de heer Ploeger om aandacht te besteden aan de verschillende culturen binnen het cluster van de muskustrattenvangers, antwoordt de heer Binnekamp dat er een externe projectleider is aangetrokken om dit proces te begeleiden en in goede banen te leiden. Hij zegt toe dat deze commissie t.z.t. nog een projectplan zal ontvangen.

De voorzitter constateert dat de commissie de staten positief zal adviseren over voorliggend voorstel.

10. Rondvraag

Hiervan wordt geen gebruik gemaakt.

11. Ambitie en reflectie zelfevaluatie

De heer Vis doet de aanbeveling om na te denken over de vraag hoe nieuwe PS-leden kunnen worden geïnformeerd over het dualisme en het functioneren in commissies. De heer Reerink sluit zich hierbij aan.

De voorzitter zegt toe dat deze suggestie aan de commissie BEM zal worden doorgegeven.

TER KENNISNEMING

12. Verzoek aan PS “steun initiatief tot plaatsing van een solitaire windturbine”

13. Externe kosten in fluisterbussen project

14. Bestuurlijke Startnotitie voor het project “Inrichting van de uiterwaarden van de Lek bij Vianen, Nieuwegein en Houten”

15. Jaarverslag 2005 PCMW

16. Instemming financiële stukken en beleidsplan OLM

17. Bio-energie-installatie Het Klooster te Nieuwegein

18. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering.